

ΛΙΓΑ ΤΑ ΛΟΓΙΑ... «ΛΑΟΓΙΑ»

Γράφει ο
Γιώργος Παναγιωτόπουλος
Αντιπρόεδρος ΣΕΠΕΤΕ

Από τον τίτλο αυτού του άρθρου δεν λείπει τυχαία κάποιο γράμμα. Αυτή η διευκρίνιση έχει σκοπό να επισημάνει ότι δεν είναι τυχαίο που είμαστε καθημερινά μάρτυρες των συνθηκών απομόνωσης του υγιούς ανθρώπινου δυνα-

μικού που στήριξε και στηρίζει την Τράπεζά μας στις δύσκολες περιστάσεις. Αυτού που, άοκνα με την υπηρεσιακή του κατάρτιση, τη γνώση και τη διαρκή πάλη του, λειτουργεί ως σημείο αναφοράς και επαφής της Πελατείας και Πολιτείας. (Σκόπιμα βάζω κεφαλαίο «Π» σε αυτές τις λέξεις.) Και φυσικά είναι ευνόητο ότι αναφέρομαι στο προσωπικό της Εθνικής Τράπεζας.

Εμείς οι υπάλληλοι της Τράπεζας, εκτός από την υποτίμηση που δεχόμαστε συνεχώς και αδίκως, πονάμε ειδικρινά όταν βλέπουμε ότι κάποιοι λησμονούν τον από πάντοτε ηγετι-

κό ρόλο που ασκούσε στην εγχώρια χρηματογορά η Τράπεζά μας, την παροχή άριστης τραπεζικής εξυπηρέτησης στη Διασπορά σε όλες τις Ηπείρους, την καθοριστική συμβολή της στην εξέλιξη όλου του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, αλλά και τον ιστορικό εθνικό και κοινωνικό ρόλο που έχει διαδραματίσει στην τεράστια πορεία της από της ίδρυσής της μέχρι ακόμα και σήμερα.

Λησμονούν τη σπουδαία σημασία του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης αυτής, που ανέκαθεν αποτελούσε στρατηγικής σημασίας παράμετρο σε όλες τις προ του 1981 Διοικήσεις: «**Το προσωπικό μας και τα μάτια μας**» ήταν το σλόγκαν που κυριαρχούσε στους τότε ηγέτες της Τράπεζας, οι οποίοι εκτιμούσαν την ικανότητα και τη μεγάλη ευχέρεια εγκλιματισμού, προσαρμογής και συμπεριφοράς στις σύγχρονες απαιτήσεις, ώστε οι υψηλού επιπέδου ικανότητες που διαθέτουμε, να είναι ευθυγραμμισμένες με αυτές που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, προς όφελος του Ιδρύματος που έφερε τον τρανό τίτλο ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Και όμως, μπροστά σ' αυτή την αυθόρμητη αφοσίωσή μας στην Τράπεζα όπου εργαζόμαστε, το ενδιαφέρον, τον ζήλο μας, ακόμα και την αγάπη μας, ποιά είναι η, ελαφρά τη καρδία, ανταπόδοση προς εμάς τους παλαιούς κοχούς στέρεους εργάτες; Θέλετε να μάθετε; Αναξιοκρατία, κομματική και, κατά συνέπεια, και συνδικαλιστική αποχαύνωση, έλλειψη ειδικών συνεργατών και αμφιβόλου προέ-

Ότι δεν κινείται,
παραμένει
στάσιμο και
πεθαίνει.

λευσης ιπτάμενων... «κοχλιών» και κάθε καρδιάς καρδιών, που μπαινοβγαίνανε μέσα στους χώρους μας και καταλάμβαναν αξιώματα και θέσεις, βουλευτές που δεν εκλέγονταν, παρατρεχάμενοι, κόλακες και αυλοκόλακες -μέχρι και... κόρακες- που μας άφηναν έκπληκτους και έκθαμβους, κάθε φορά, αφενός μπρος στο δικό τους θράσος και αφετέρου στην... διακομματική εύνοια των ιθυνόντων. (Κάνε μου αυτόν και θα σου κάνω εκείνον.) Κι εμείς δουλεύαμε στα καταστήματα και στις υπηρεσίες όσο οι άλλοι περιφέρονταν στους διαδρόμους.

Και να! η δημιουργία Τομέων που δεν χρειάζονταν. Να! οι καταλήψεις θέσεων ευθύνης από ανεύθυνους. Να! τα παρακωνισμένα οργανογράμματα. Να! τα πάμπολλα παραδείγματα (αποδυνάμωση έως κατάργηση Δ/νσης Οργάνωσης, διάσπαση Δ/νσης Πληροφορικής, τι άλλο να περιγράψει κανείς που είναι και ο χώρος μας περιορισμένος!).

Και κόντρα σε όλα αυτά, δραστηριοποιείται δυναμικά ο Σύλλογος Επιστημονικού Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος με συνεχή αγώνα και αγωνία, με συνδικαλιστικό ήθος αλλά και παρησία, με σεβασμό στους θεσμούς αλλά και πίεση, με αξιοπρέπεια αλλά και δράση, με πλήρη επίγνωση της κατάστασης που βιώνει η Ελλάδα, με έμφαση στα μεγάλα ζητήματα που εκκρεμούν, με ορθολογική ιεράρχηση των αναγκών των εργαζομένων, με στόχους την ανάδειξη των ικανοτήτων όλων των στελεχών της επιχείρησης σε όλα τα επίπεδα, μέσα από τα συστήματα

και τις πρακτικές που έχει θεσμοθετήσει η ίδια η επιχείρηση για να αναπτύξει τις ηγετικές ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού της. Και βέβαια με τη δίκαιη διεκδίκηση των αδιανόητων πλεονεκτημάτων του Επιστημονικού Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας. Και όλα αυτά τα προωθούμε αρμονικά, με σημαντικές επιτυχίες χωρίς τυμπανοκρουσίες, πλέον των 35 ετών, διατηρώντας παράλληλα σχέσεις εμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης. Τα μόνα μας εμπόδια κάθε φορά είναι αυτά που με δυο λόγια αποτυπώνονται στον... τίτλο αυτού του κειμένου.

Και βέβαια υπάρχει λύση και είναι δεν είναι δύο, αλλά μία: Η επίσημη συμμετοχή όλων των πτυχιούχων εδώ που είναι η θέση τους, εδώ που τους καλεί το συμφέρον τους, εδώ που τους έλκει σαν μαγνήτης το πτυχίο τους: Στο Σύλλογο Πτυχιούχων. Στο δικό σας Σύλλογο. Στο Σύλλογο που θα συνεχίσει ακομμάτιστος να προχωράει. **Κατανοούμε τις εποχές, αλλά διατηρούμε τις πάγιες διεκδικήσεις του χώρου μας στα πλαίσια της ενωμένης οικονομικά και νομισματικά Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Ο ΣΕΠΕΤΕ έχει το επιστημονικό αλλά και ηθικό πλεονέκτημα να μπορεί να διαχειρίζεται με τη δέουσα προσοχή τα δίκαια ζητήματα των πτυχιούχων -και όχι μόνο- και να μη... "σκοτώνει τα άλογα πριν γεράσουν", όπως κάνουν άλλοι, εδώς και αρκετά χρόνια τώρα. Αλλά και να φροντίζει και για τους παλαιούς αγέραστους ίππους, τους συνταξιούχους μας, που χρόνια ολόκληρα έσπρναν το πολύτιμο αλλά βαρύ φορτίο της ανεκτίμητης οικονομικής άμαξας, που λέγεται Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Σας αναμένουμε...

Αντανακλαστικά

Γράφει ο
Άρης Αντάνης
Πρώην Ανώτατο Στέλεχος ΕΤΕ
Πρώην μέλος ΣΕΠΕΤΕ

Έχω κάποιες απορίες. Να μη τις πω; Ας τις πω. Κάτι καλό μπορεί να προκύψει. Ποιος ξέρει! Ένας μεγασααθός (!)-και πολύ μετρίοφρων- συγγραφέας και μάλιστα συνάδελφος υποστηρίζει ότι, «Εάν με τα γραπτά σου συγκινήσεις έστω και έναν άνθρωπο, έχεις πετύχει το σκοπό σου.»

Τα παραμύθια

Αλλά και τα πορίσματα που ετοιμάζουν αυτοί οι σοφοί, μάλλον για τα γνωστά παραμύθια πρόκειται. Ένα είναι εκείνο με τους επτά νάνους, που έχουν πολλαπλασιαστεί σε αριθμό, αλλά όχι σε ανύστημα. Κι η... Χιονάτη, η Ελλάδα, περιμένει να δει... άσπρη μέρα. Ένας εικαστικός, βέβαια, είπε ότι «το άσπρο ποτέ δεν είναι πραγματικό άσπρο». Και -ακόμα πιο βέβαια- τα δικά τους πορίσματα, περί περικοπών των δικών μας πενιχρών εισοδημάτων, προφανώς θα τους εξασφαλίσουν τα δικά τους... προσπορίσματα! Σίγουρα έχουσε μπλέξει τα... παραμύθια τους. Εδώ δεν πρόκειται για τη Χιονάτη αλλά για την κοκκινোসκουφίτσα, δηλαδή το λύκο που τον βάλανε να φυλάει τα πρόβατα. (Ρε, βάλανε το λύκο να φυλάει τα πρόβατα.)

Έχετε δίκιο

Μια μέρα είχανε καλέσει σε μια εκπομπή έναν Υπουργό. Ειλικρινά μου έκανε φοβερά «καλή» εντύπωση, ο χριστιανός αυτός. Σε όλες τις παρατηρήσεις που του απευθύνανε και τα παράπονα του κοινού, εκείνος απαντούσε «Έχετε δίκιο». Ρε παιδιά σε όλους. Μηδενός εξαιρουμένου. «Έχετε δίκιο» τους έλεγε. Να μια ωραία και έξυπνη ατάκα. Όταν ήες στον ήλιο «έχεις δίκιο», τι άλλο να σου αντιτάξει; Τον αποστομώνεις. Στο τέλος ο Υπουργός πέταξε ένα ακόμα «έχετε δίκιο» σε όλους και σηκώθηκε κι έφυγε.

Η γραβάτα

Φοράω γραβάτα στη δουλειά μου από 17,5 χρονών. Πήγα να στο γραφείο με τη γραβάτα. Ήταν κάποια από τις γραβάτες του καλού πατέρα μου που μου την έδενε

κιόλας γιατί δεν ήξερα να τη δέσω μόνος μου. Κι όταν γυρίζω σπίτι απ' τη δουλειά, έβγαζα το τριμμένο φτηνιάρικο κουστουμάκι μου και την παλιά γραβάτα-κι έβαζα το μπλουτζίν. Την άλλη μέρα στο γραφείο πάλι τα ίδια.

Πέρασαν τα χρόνια. Ένα κουστουμάκι και μια γραβατούλα ήταν, μέχρι την τελευταία ημέρα της καριέρας μου, για μένα η στολή του στρατιωτικού, η φόρμα του οικοδόμου και του εργάτη, το κράνος του μηχανικού και του ανθρακωρύχου, το προστατευτικό γυαλί του οξυγονοκολλητή, η μπλουζά του γιατρού, η ποδιά της καθαρίστριας, η φανέλα του στρατιώτη, το ράσο του παπά, η τιμή μου και το σέβας μου. Κι αν μου πεις ότι το ράσο δεν κάνει τον παπά -γιατί σίγουρα αυτό θα πεις- εγώ δεν θα διαφωνήσω. Απλώς θα συμπληρώσω ότι ο παπάς κάνει το ράσο.

Η γραβάτα μου είναι η δουλειά μου. Με τη γραβάτα μου δούλεψα 35 χρόνια. Και νιώθω περηφάνεια. Κι όπως οι ποδοσφαιριστές κρεμάνε τα παπούτσια όταν αποσύρονται, έτσι κι εγώ έχω κρεμάσει τη γραβάτα μου στον τοίχο του σπιτιού μου. Κι αυτή η συγκεκριμένη γραβάτα έχει και ακόμα μεγαλύτερη σημασία γιατί μου την είχαν κάνει δωρο στα γενέθλιά μου οι φίλοι μου και συνάδελφοι, τα παιδιά του ΣΕΠΕΤΕ.

Με την γραβάτα μου τιμώ τον συνάνθρωπό μου, όταν με καλεί στο σπίτι του, και τιμώ τον πελάτη μου όταν τον υποδέχομαι στο γραφείο μου. Τιμή και σεβασμός είναι η γραβάτα μου. Είναι το καλωσόρισμα και το αντίο μου. Εσένα τιμώ που τη φοράω. Και αφού τιμώ τον απλό συνάνθρωπό μου, κατά μείζονα λόγω τιμώ εσένα, αξιότιμη κύριε Αξιωματούχε. Εγώ τιμώ εσένα. Μήπως θα έπρεπε κι εσύ να το εκτιμάς αυτό; Και να τιμάς κι εσύ εμένα; Και ολόκληρη την πατρίδα; Κι όταν βγαίνεις στην τηλεόραση και μπαίνεις στο σπίτι μου, να φοράς γραβάτα; Αυτό εγώ το απαιτώ από εσένα. Και κατά μείζονα λόγο, σκέψου να φοράρες μια γραβάτα για χάρη της πατρίδας σου. Κι αν σου λέγανε ό, τι γουστάρουνε οι διάφοροι. Έτσι κι αλλιώς στα λένε, δεν στα λένε; Για δοκίμασέ το. Πού ξέρεις; Μπορεί να πετύχεις και καλύτερες διαπραγματεύσεις. Για όλους μας. (Λέω... τώρα!)

Οι διαπραγματεύσεις
Και μια και αναφερθήκαμε στις διαπραγματεύσεις, δηλώνω ότι αυτές είναι η πιο μεγάλη μου απορία. Τι σημαίνει η λέξη διαπραγματεύσεις; Εύκολο. Ρίξε μια ματιά στο λεξικό και θα το βρείς μπροστά στα μάτια σας. Τι χαρά! Τι σημαίνει διαπραγμάτευση για μια χώρα; Πολύ δύσκολο. Ρίξε

μια ματιά να θυμηθείτε τι έχουμε πάθει και θα το ξαναβρείτε μπροστά σας. Τι κρίμα! Κι άδικο...

Οι διαπραγματεύσεις είναι η πιο μοντέρνα επιστήμη. Διδάσκεται ως πρωτεύον μάθημα στις σχολές μάρκετινγκ, μάντζιμεντ, πανεπιστήμια και σεμινάρια. Ο όρος διαπραγματευτής αναφέρεται σε ανθρώπους πολύ εξειδικευμένους, πολύ έξυπνους, με υψηλό βαθμό ευφυΐας, αλλά και πείρας. Είναι τα λεγόμενα... «σαΐνια», που λέμε στην γλώσσα του λαού. Τέτοιοι άνθρωποι επιλέγονται για να αναλάβουν πολύ σπουδαίες αποστολές και να τις φέρουν σε αίσιο πέρας. Οι διαπραγματεύσεις είναι τόσο σοβαρό αντικείμενο για ένα κράτος, ώστε ο συναφής κρατικός τομέας πρέπει να ανατίθεται σε περισπούδαστα και άκρως χαρισματικά άτομα. Κάθε δυσμενές αποτέλεσμα στις διαπραγματεύσεις οφείλεται αμιγώς στην μη επιλογή των ιδανικών, γι αυτό τον σκοπό, υπαλλήλων. Αν δεν έχουμε διαπραγματευτές πρέπει επειγόντως να αποκτήσουμε. Τώρα. Άμεσα. Βρείτε τα σαΐνια. Κι αν δεν υπάρχουν φτιάχτε τα. Σε όποια παράταξη και αν ανήκουν. Και μη τα αλλιάξετε ποτέ. Με καμία κυβέρνηση...

751 (Εφτακόσια πενήντα ένα)

Ερώτηση: Ρε παιδιά εντάξει. Ένα υποεσχήμενεν δεν ετηρήθησαν, λόγω ειδικών συνθηκών. Όλα καλά, κι όλα ωραία. Τίποτα από όλα αυτά που εξαγγέθηκαν, γράφτηκαν, ξαναειπώθηκαν, ξαναγράφηκαν, και δώστου πάλι, δεν έγιναν. Άντε να δεχτεί κανείς ότι θα γίνουν όλα αυτά σιγά-σιγά σε πρόγραμμα τετραετίας.

Εγώ θα το πίστευα ότι μπορεί γίνει και έτσι. Ο μόνος λόγος που κρατάω τις αμφιβολίες μου είναι εκείνο το... 751. Ενώ την επί λόγω τιμής υπόσχεση ότι οι μισθοί θα ανέλθουν στα 751 ευρώ το μήνα. Εφτακόσια πενήντα και ένα. (750+1). Ρε, το κέρατό μου, δηλαδή, εκείνο το... ένα τι το ήθελες; (Πτορικό το ερώτημα. Άκου την απάντηση).

Απάντηση: Χμ! Εκείνο το ένα μπορεί να έκανε όλη τη διαφορά. Εκείνο το ένα ήταν το κερασάκι στην τούρτα. Γιατί όλοι είπαν: για να λείει 751 και όχι 750, λείει αλήθεια. Αυτό το ένα είναι μια ολόκληρη... αλήθεια. Η μεγάλη Αλήθεια! Η απορία: Αλήθεια, ποιος το σκέφτηκε το 751; Πρόκειται για σαΐνι. Αυτόν που το σκέφτηκε πρέπει να στείλουμε για διαπραγματεύσεις με τους δανειστές. Επειγόντως...

Δεν τους θέλουν

Αυτή δεν είναι απορία. Είναι παράπονο. Όλοι μιλάνε για τον Ελληνικό λαό που ψήφισε, υπερψήφισε, καταψήφισε. Ο λαός

έτσι, ο λαός αλλιώς, ο λαός τους διάλεξε, ο λαός τους προτίμησε, ο λαός τους θέλει.

Εντάξει ο λαός τους θέλει. Εκείνοι όμως γιατί δεν τον θέλουν το λαό; Ενώ όλο τον λαό. Αυτοί θέλουν μόνο αυτούς που τους ψήφισαν. Αλλά αυτοί που τους ψήφισαν δεν είναι ο λαός. Είναι το ¼ (ένα τέταρτο του λαού). Τα άλλα τρία τέταρτα δεν είναι λαός; Τι είναι; Σκουληκαντάρες ή μαλάκια. Χμ! Ευάριθμες σκουληκαντάρες και παρατρεχάμενα μαλάκια προαυλίζονται και περιφέρονται καθημερινά ένθεν κακείθεν. Ο πολίτης λαός βρίσκεται σε στάδιο αναμονής. Και ελπίζει. Και αισιοδοξίας. Και αγωνίας. Και άγχους. Και προβληματισμού, και... και... και... (βάψτε τις δικές σας λέξεις, ο καθένας.)

Λοιπόν, να κάνω μία πρόβλεψη; Όποιος δεν λογαριάζει και δεν σέβεται όλο το λαό την έχει βάψει. Και σύντομα. Πάνε τα παλιά κομματικά τερτίπια. Τελειώσανε. Όποιος σκοπεύει να προσφέρει στο λαό πρέπει να κάνει καλό κουμάντο και να κουμαντάρει όλο το λαό. Άρα πρέπει να τον κερδίσει. Να του φορέσει τη δική του φανέλα, να τον φέρει στο γήπεδό του, στην έδρα του, να του δώσει εισιτήρια διαρκείας.

Αυτές είναι οι συμβουλές που δίνω και είναι εντελώς δωρεάν. Και εγώ είμαι ένας από τα 3/4 του λαού. Απλώς εγώ δεν είμαι φανατίλας. Πουθενά. Ούτε στην ομάδα μου. Εμένα πρέπει να ακούσεις. Όχι το ένα τέταρτο. Εμένα... που ανήκω στα τρία τέταρτα του λαού.

Αξιοποίησε τις συμβουλές μου, φίλε. Και τώρα είναι η μεγαλύτερη ευκαιρία σου. Όποιος κι αν είσαι. Γιατί δεν θα σου ξαναδοθεί τέτοια ευκαιρία. Φτιάξε κάτι να σε θυμάται όλος ο λαός. Δεν βλέπεις τι συμβαίνει γύρω σου; Το θράσος, η έλλειψη του γνώθι σαυτόν που κυριαρχεί σε αυτόν τον τόπο, η αρρωστημένη αναζήτηση της ουτοπίας, ο κομπασμός, η φιλαυτία, ο ατομισμός. Τι γίνεται, ρε, σε αυτή την έρημη πατρίδα! Μανία τους έχει πιάσει όλους. Αρχομανία. Όλοι θέλουν να γίνουν αρχηγοί. Αρχηγοί χωρίς... αρχές!

Πρόεδρος

Τώρα που είπα ότι όλοι θέλουν να γίνουν αρχηγοί και για να τελειώσω κάπως ευχάριστα τις στήλες των αποριών μου, θα ήθελα να αναφέρω την ατάκα που πέταξε ένα ξύπνιο παλληκαράκι της ζωής κατά τη συζήτηση που κάναμε ότι στην Ελλάδα υπάρχει αριθμός προέδρων. Όλοι Πρόεδροι είναι σε κάτι. Υπάρχουν πρόεδροι κάθε λογής και κάθε μικρή ή μεγάλη ομάδα ανθρώπων. Διήλωσε λοιπόν ότι αυτό το παλληκαράκι, ότι, όταν θα μεγαλώσει, θα γίνει ο πρόεδρος ενός νέου σωματείου: Πρόεδρος του... ΣΕΠ, δηλαδή του Σωματείου Ελλήνων Προέδρων. Πρόεδρος όλων των Προέδρων.